

Une-Mati miljoniidee

Elas kord üks Une-Mati, kellest te loomulikult kõik kuulnud olete. Just seesama Mati, kes teile uneliiva silmadesse puistab. Nagu teisedki siin maakeral eksisteerivad olevused, nii jäi ka tema ajaga üha vanemaks ja väsinumaks, sest üks tal oli neid tööaastaid ikka kogunenud juba ka. Sellepärast tänapäeva lastel uneprobleemid ongi, et Mati lihtsalt ei jõua enam igatühe juurde. Ja ei jäänudki unemehel muud üle, kui minna pensionile. Tema naine Kati ei olnud aga mitte tepsugi nõus selle mõttega, et mees nüüd lapsed unepuudusesse jätab. Nii nad vaidlesid selle teema üle päevi, kas olla või mitte olla... pensionär.

Ühel hilisõhtul, kui Kati vaaritas parasjagu süüa ning Mati luges ajalehte, nägi mees seal ühte kuulutust „OTSIN ENDALE MANTLIPÄRIJAT! HELISTA JA RÄÄGIME!“ Selsamal hetkel kargas Mati tugitoolist püsti ja karjus oma naisele: „Ma tean, mis ma teen! Mul on ka vaja leida endale mantlipärija. See, kellele ma annan üle oma väärika uneliiva puistamise töö. Ainult et mul oleks vaja panna ajalehte kuulutus.“ Kuna unemehe töö polnud kõige suurem rahateenimise allikas, ei elanud nad naisega eriti heades tingimustes. „Meil ei ole ju raha, millega kõike seda ajalehe-asja endale lubada,“ ütles Kati kurvalt. Mõte iseenesest meeldis talle küll väga. „Aga mida pole, seda pole,“ ütles ta alati.

Kati ei olnud väga positiivne inimene. Ta suutis leida igas asjas negatiivse poole. Üks näide: mitmeid-kümneid aastaid tagasi tegi Mati oma naisele suure üllatuse. Mees rühkis selle nimel aastaid tööd teha ja kinkis Katile puhkusereisi Lätti. Naine vaatas talle otsa, ütles, et tore, aga sinna reisile mine üksi. Kuna lätlastel pidavat olema kuus varvast, ei tahtnud naine, et temale ka üks külge ömmeldakse. Samuti uskus Kati veel horoskoope ja ennustajaid. Näiteks aastaid tagasi, kui Mati tõi koju natuke uneliiva, mis tal töö juures üle jäi, pistis Kati kiljuma ja viskas liivakoti aknast koheselt alla, väites, et see pidavat peresse halba õnne tooma. Nii olevat kirjast olnud Kati tähemärgi horoskoobis. Vahel ohkas Mati, et ta naine on ikka täiesti lihtsameelne.

Järgmiseks hommikuks oli Mati välja mõelnud plaani, mida ja kuidas teha. Tuleb kleepida tänavatele otsingukuulutused, leida kuskilt heasüdamlik ja aus mantlipärija, panna ta tööle, hakata tema ülemuseks ehk juhiks ning siis tema pealt teenida. Pool tulust läheb jüngrile ning pool talle endale. Mõeldud-tehtud! Mati leidiski endale ühe toreda noormehe, kes ei olnud just teravaim pliiats karbis, aga alustuseks käis kah. Kõigepealt tegi ta noormehele pea kuu aega väljaõpet, rääkis oma töö võludest ja valudest ning andis nõu. Mati ootused selle poisi suhtes olid kõrged. Kohe esimesel iseseisval tööpäeval suutis poiss ära kaotada uneliiva koti, oma prillid ja tänu sellele puistata pooltele küla lastele silma kodumaa mulda. Mati mõistis, et mantlipärija võtmise mõte polnud siiski väga hea. Paar kuud tegi Une-Mati jälle tööd ise. Aeglaselt, aga töö pidi ju tehtud saama.

Ühe pika tööpäeva õhtul läks Mati üle vaatama oma uneliiva varusid ja see, mis ta nägi, pani

mehe õhku ahmima. Tema liivavarudest oli alles ainult üks kott. Mati oli aastatega märkamatuks ära kulutanud kogu uneliiva. Ta teadis, et ühel päeval see juhtub, aga lootis, et mitte tema elu-ja tööajal. Nüüd Mati mõistis, et ta elu oli viltu vedanud: tööd teha mees enam ei jaksanud, mantlipärijat ei leidnud ja kui lõpuks leidiski, siis ebasobiva. Ka uneliiv hakkas lõppema ja seda ei saanud kusagilt juurde. Sel hetkel mõistis Mati, et tegelikult on kõik ainult tema enda kätes. Kas leida sellele maailmamuutvale murele kiiresti lahendus või lasta kõigel hukka minna? Kuna Mati oli rohkem tegude, mitte sõnade mees, otsustas ta selle probleemi kindlasti lahendada.

Järgmisel päeval proovis Mati ise toota liiva materjalidest, mida ta oma koduhoovist leidis. Kõigepealt võttis ta paekivi, kuid lõhkus seda purustades hoopis blenderi ära. Seejärel katsetas ta plastmassist mänguautoga, enda vana tuhvliga, Kati kontsakingadega ja betoonploki, aga kõik vedas taas kord viltu. Tillukeste uneliivaterade asemel oli ta lihtsalt asjad ära lõhkunud ning pidi need ära viskama. Mati ükski plaan ei toiminud. Ta oli kaotanud igasuguse lootuse ja innu. Mees teadis juba ette, et kõik läheb kindlasti vussi.

Möödus nädal. Hommikusöögilauas vaatas Kati oma meest ja lausus: „Aga miks sa rügad üksi tööd teha? Ära võta kõiki maailma ülesandeid oma õlule. See on meie kõigi ühine mure, mitte ainult sinu. Sa võid ju proovida olla üksi kõige suurem ja tublim, aga õiges meeskonnas edenevad asjad paremini. Mõtle suuremalt ja mitu sammu ette!“ Ja seekord mõtles Mati, et päris tark naine on tal ikka. Esimest korda selline mõte kolmekümne aasta jooksul!!! Mees mõtiskles Kati sõnade üle ja sai aru, et naisel on õigus. Kõike ei saa elus üksi ära teha ja ei peagi. Mati müüs maha oma päevinäinud auto ja üüris endale selle raha eest vana tehasehoone. Ega ta ise ka teadnud, miks ta seda tegi, aga see tundus sisimas õige käik. Ta võttis tööle seitse põialpoissi, sest tundus, et Lumehelbekesel polnud nendega enam midagi peale hakata. Mati müüs maha ka oma teleka, et selle rahaga maksta töötajatele esimene palk. Kati ei saanud muidugi aru, miks kodust asjad ära kaovad, aga lootis, et ehk mõne õilsa eesmärgi nimel.

Nüüd olid Matil olemas tehas ja töötajad, aga puudus mõte - kust ja mida? Ta palkas tööle targa sekretäri, kes aitaks teda mõtete teostamisel. Aga uneliiva puudus oli jätkuvalt suur. Mati plaanis alustada koostööd Hambahaldjaga: ta plaanis jahvatada laste hammastest neile endile liiva. See oleks kiire ja odav, samas väga keskkonnasäästlik ja materjali kokku hoidev. Mõeldud-tehtud! Teine koht, kust tehasesse liiva hangiti, oli välismaa. Mati firma ostis hulgimüügist kokku odavat, aga vägagi kvaliteetset ning lastesõbralikku liiva. Sellega oli lahendatud ka liivaprobleem. Kuna asjaajamist oli palju, võttis Mati firma kaasjuhiks Kati, tänu kellele hakkasid toimuma uneliiva tootmisel suured arengud. Kõik seitse põialpoissi töötasid usinalt. Mati maksis neile väga hästi, kuid teenis ise veel paremini.

Nende firma sai kuulsaks ühe terve maailma. Hammastest tehtud öko-uneliiv oli uus suur maailmavallutaja. Muidugi oli neil ka halvemaid päevi, kui asjad ei sujunud nii nagu pidid, töötajaid

polnud leida ja tootmine oli pingeline, aga ilma halbade päevadeta ei oleks osanud nad väärtustada häid. „Halbu päevi peabki olema, muidu oleks elu igav,“ kordas Mati alati.

Nad ei elanud naisega enam vaesuses. Kuna Mati müüs firma alustamiseks maha oma vana auto, ostis ta nüüd uue ja palju võimsama, kuid ökonoomsema. Vana teleka asemel rändas koju palju suurem ja parem, aga energiasäästlikum teler. Mati tundis, kuidas asjad hakkasid liikuma täpselt pärast seda, kui ta oli muutnud oma elu vaatepunkti. Mees mõistis, et kõik on kinni inimese enda mõtlemises. Kui mõeldakse väikeselt, suudetakse teha ainult väikeseid tegusid, ja kui mõeldakse suurelt, suudetakse muuta kogu maailma. Mati tundis, et eluaegne töö oli lõpuks vilja kandnud ja ta oli õnnelik. Kati oli väga uhke oma mehe üle. Ja kui nad veel surnud ei ole, käivad nad õhtuti sulle vaikselt seda öko-liiva silma puistamas...Kuigi sosinad käivad, et sageli aitab neid selles töös põialpoiss Doktor, kellest nad ajapikku toreda abilise olid koolitanud.

Raili Stina Reidla

8. klass

Aegviidu Kool

Juhendaja: Anneliis Liblik anneliis.liblik@aegviidu.edu.ee